

[Steen Folke.]

findes i Grønland. Men i den situation må jeg sige, at jeg er enig med hr. Lars Emil Johansen i, at det er betænkeligt, at folketinget her vælger at gå imod landsrådets indstilling. Jeg synes, det er noget kedeligt, at Grønlandsministeren og et flertal i Grønlandsudvalget uden særlig betænkelighed, så vidt jeg kan se, vælger at gå imod et flertal i landsrådet. Det er en speget sag, det erkender jeg gerne, men netop dér burde man måske så lytte til, hvad grønlænderne selv – og det vil sige manifesteret i et flertal i landsrådet – rent faktisk mener om sagen.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne svare hr. Steen Folke på den betragtning, han gjorde gældende, nemlig at vi her i folketinget er i færd med at vedtage noget, som Grønlands landsråds flertal ikke er enig i. Det er klart, at det ikke er nogen let beslutning at træffe, og det er også meget sjældent, at vi træffer en sådan beslutning her i folketinget.

Når jeg imidlertid har overvundet mig selv her, så skyldes det ikke mindst, at jeg har haft en samtale med Grønlands landsråds forretningsudvalg for ikke ret længe siden, hvor jeg har givet en belysning af de samlede synspunkter, og hvor ikke mindst den stærkt øgede tilgang til seminarier i Godthåb spillede en rolle. Man har ikke under dette møde, det vil jeg gerne slå fast, fra landsrådets side givet udtryk for, at man ønskede at fravige, hvad der hidtil har været landsrådets delte standpunkt. Det kunne man naturligvis ikke fravige, men man tog den redegørelse, jeg kom med, til efterretning. Det er derfor, jeg med nogenlunde ro i sindet kan leve med en vedtagelse af det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1–3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland.
(Lovforslag nr. 105. Fremsat 17/3 77. Første behandling 12/4 77. Betænkning 5/5 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Steen Folke (VS):

Under dette forslags første behandling havde jeg ikke lejlighed til at gøre rede for vores stilling til forslaget. Det vil jeg gerne gøre nu, da vi indtager et særstandpunkt i forhold til de fleste partier, specielt i forhold til i hvert fald ét parti på venstrefløjen.

Under landsrådets drøftelser af det lovforslag, som skulle efterfølge loven om Grønlands erhvervsstøttefond fra 1950, hed det: »Det er ikke uden en vis bekymring, at man har konstateret, at det hidtidige bopælskrav er ophævet i det foreliggende erhvervsstøtteforslag.« Det er citeret efter Landsrådets Forhandlinger, Grønlandsrådets dokumenter nr. 89/66.

På trods af pæne danske embedsmandssætningskonstruktioner som f. eks.: »Ved etablering af private virksomheder bør den grønlandske befolknings beskæftigelsesmæssige, ledermæssige og ejermæssige interesser sikres i videst muligt omfang,« – det var forslaget efter Grønlandsrådets dokumenter nr. 67/66 – på trods af disse pæne hensigtserklæringer har konsekvenserne, som vi kender dem fra erhvervstøttingerne i 1970 og igen i 1974, været, at det privatejede produktionsapparat og de større virksomheder inden for handel og service næsten udelukkende er danskejede og dansk kontrollerede, mens grønlænderne i hovedsagen er henvist til at sidde på lidt kioskvirksomhed.

Det, der sker med vedtagelsen af dette forslag, vi behandler i dag, er, at loven om støtte til erhverv i Grønland udvides, sådan at den netop skal gælde også disse sektorer af erhvervslivet i Grønland, som ikke hidtil har været omfattet af erhvervsstøtten, altså industri, håndværk og handel og service. Det betyder, at man må forudse, at den støtte, som vil blive givet efter denne lov, i meget vid udstrækning vil blive givet til danskere i Grønland. Det er danskerne, der sidder på den del af erhvervsliv-

[Steen Folke.]

vet, og der er ikke nogen bestemmelser i loven, som siger, at denne støtte skal gå til grønlandere og ikke til danskere.

Man kan altså forudsige, at det vil blive en lov, der vil medvirke til at styrke og cementere den danske dominans i det grønlandske erhvervsliv. Jeg vil gerne understrege, at det finder jeg ganske overordentlig uheldigt. Jeg mener, at det er en af de beklageligste ting ved den førte Grønlandspolitik, siden G 50- og G 60-betænkningerne har lagt retningslinjerne, at danskere i så høj grad er kommet til at sidde på det private erhvervsliv i Grønland.

Jeg synes, det er meget kedeligt, at man her lægger op til at styrke denne danske dominans. Allerede som det er nu, har danske erhvervsudøvere opnået erhvervsstøttelån, og der er mange eksempler på, hvordan penge har været spildt, når danskere efter et par år rejser tilbage til Danmark, uden at deres forretninger kan videreføres. Der er filialer af velkonsoliderede danske firmaer, der har opnået væsentlige støttebeløb, jeg kan nævne Julianehåb Konserverfabrik, som for nogle år siden fik en lille million kroner i støtte.

Der er altså eksempler allerede, og der er ingen tvivl om, at med udvidelsen til de sektorer, som forslaget drejer sig om, vil danske privatpersoner, danske mestre og danske virksomhedsindehavere i højere grad få denne erhvervsstøtte. Det er efter vores mening særdeles beklageligt, da vi mener, at det vil være katastrofalt for udviklingen i Grønland, hvis et dansk ledet og domineret erhvervsliv bider sig fast i udviklingen.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Ved behandlingen af det forrige lovforslag lå der ligesom lidt af en anklage fra hr. Steen Folke mod mig i anledning af, at lovforslaget efter hr. Steen Folkes opfattelse ikke udtrykte – og det var jo også rigtigt – de synspunkter, som et flertal i Grønlands landsråd stod bag.

Nu da hr. Steen Folke har nogle specielle synspunkter på det foreliggende lovforslag, der drejer sig om erhvervsstøtte i Grønland, vil jeg gerne oplyse, at dette lovforslag er vedtaget, det er anbefalet af Grønlands landsråd, og jeg har altså fremsat det.

Jeg konstaterer, at det, der var hr. Steen Folkes synspunkt ved det forrige lovforslag, lige-

som ikke rigtig holder stik, når det drejer sig om det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1–3 og dels overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om kommuneskat. (Indførelse af landsskat).

(Lovforslag nr. L 106. Fremsat 17/3 77. Første behandling 12/4 77. Betænkning 5/5 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2, og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.